Organizacija radnog prostora

U ovoj lekciji bavićemo se organizacijom radnog prostora u okviru Illustratora.

Objasnićemo kako najlakše urediti radni prostor tako da bude funkcionalan i lak za rukovanje i upoznaćemo se sa osnovnim pojmovima i komandama pomoću kojih ćemo kreirati izgled radnog prostora.

Illustrator je izuzetno kompleksan program, koji pruža jako veliki broj opcija, dodatnih specifikacija, mogućnosti uređivanja itd. Zamislite da sve te opcije vidite na svom ekranu. Radni prostor se ne bi mogao videti čak ni na velikim ekranima. Upravo zato su autori programa sve specifične opcije "pakovali" u panele, koje korisnici mogu otvarati i zatvarati u skladu sa svojim potrebama. Na taj način moći ćete da uređujete izgled radnog prostora i da ga izuzetno brzo i lako prilagođavate sopstvenim potrebama. Da ne bi došlo do zabune, treba naglasiti da su se do CS5 verzije svi paneli zvali <u>palete</u> (palettes).

Paneli se ponašaju poput manjih prozora. Možete ih otvoriti/zatvoriti, pomerati po radnoj površini ili "zalepiti" (usidriti – docked) za desnu stranu programa; možete ih pretvoriti u polje sa ikonicom, odnosno minimizovati ih. Neke prozore, kada su otvoreni, možete povećavati i smanjivati.

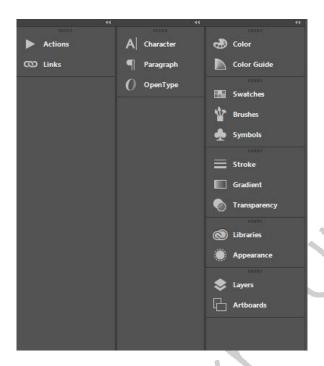
Svi paneli koji postoje u Illustratoru mogu se prikazati/sakriti iz padajućeg menija **Window**, koji nam je u ovoj nastavnoj jedinici najpotrebniji.

Kada otvorite padajući meni Window, biće izlistani svi paneli koji postoje u programu, ali pored njih, u zasebnom delu pri vrhu postoje i dva koja smo pomenuli u prošloj nastavnoj jedinici – Tools i Control. Naravno da su prikazani u posebnom delu, zbog svoje važnosti. Ukoliko sakrijete jedan od panela (čak i Tools ili Control), upravo u ovom padajućem meniju ponovo ga možete otvoriti. Određeni paneli su štriklirani, što znači da su otvoreni i aktivni. S obzirom na to da panele možemo skladištiti u grupe, samo aktivni panel iz grupe koja nije minimizovana (koji je vidljiv) biće štrikliran.

Svaki panel može imati različita stanja prikaza, kao što su ikonica, kolapsirano (minimizovano) stanje, panel prilepljen za jednu od ivica (<u>docked</u>), panel koji je slobodan u prostoru (<u>floated</u>).

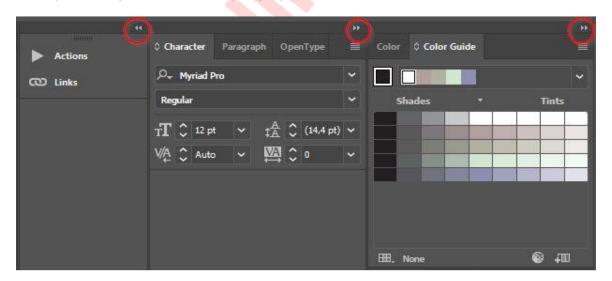
Sidrenje panela

U prethodnoj nastavnoj jedinici napomenuli smo da su paneli Tools i Control usidreni (docked) na svojim standardnim pozicijama: Tools sa leve strane prozora, a Control odmah ispod Menu bara. Illustrator vam daje mogućnost da sve ostale panele usidrite po nahođenju, na svim ivicama radnog prostora: gore, dole, levo i desno. I ne samo to: osim na gornjem delu ispod Menu bara, gde je standardna pozicija Options panela, na svim ostalim stranama možete ih sidriti u više nivoa. Hajde da vidimo i kako:

Slika 3.1. Na slici se vide grupe panela usidrene u tri nivoa

Na gornjoj slici su prikazana tri nivoa usidrenih panela na desnoj strani, a svi paneli su minimizirani. Na osnovu horizontalnih linija, možemo videti da postoje grupe panela u tom nivou. Panel Actions je u grupi sa panelom Links, desno u drugom nivou se nalazi grupa sa tri panela – Character, Paragraph i OpenType, dok se u prvom nivou vide samo ikonice 12 različitih panela koji su smešteni u pet grupa.

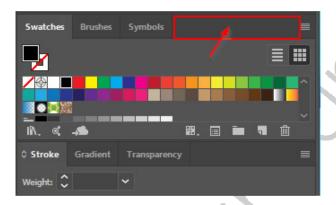

Slika 3.2. Obeležene ikonice služe za otvaranje panela i njihovo minimizovanje u ikonicu

Svaki nivo panela na vrhu ima dva trougla, koja su na slici označena crvenim krugovima. To dugme služi da se panel minimizira/maksimizuje. Po istom principu mogu se slagati paneli i na dnu prozora, ali i sa leve strane, gde mogu biti usidreni uz Tools panel.

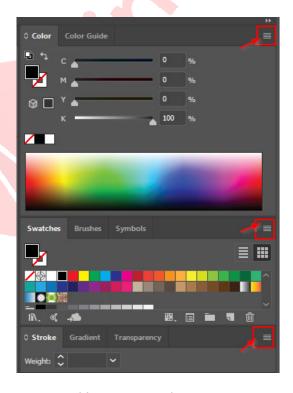
Kreiranje grupa panela; izmeštanje panela i grupa

Paneli se mogu izmeštati, postavljati bilo gde na radnom prostoru ili postavljati unutar postojeće grupe ili premestiti u drugu. Svaki panel možete izmeštati klikom na sam naziv panela i potom, držeći levi taster miša, prevlačenjem na željenu poziciju. Dok to radite, Illustrator vam asistira – na pozicijama gde je moguće da se panel usidri ili ubaci u grupu, pojavljuje se plava linija koja ukazuje na to. Sve navedeno će detaljnije biti prikazano u videolekciji.

Slika 3.3. Prazan deo na tabu sa imenima panela služi za izmeštanje cele grupe

Kada u grupi postoji veći broj panela, klikom na ime panela i prevlačenjem izmestili biste samo odabrani panel. Ukoliko kliknete na deo grupe pored tabova sa nazivima panela, pomerićete celu grupu.

Slika 3.4. Panel Options

Na samom kraju taba sa imenima panela je standardna pozicija za dugme koje otvara popup meni sa opcijama trenutno aktivnog panela iz grupe.

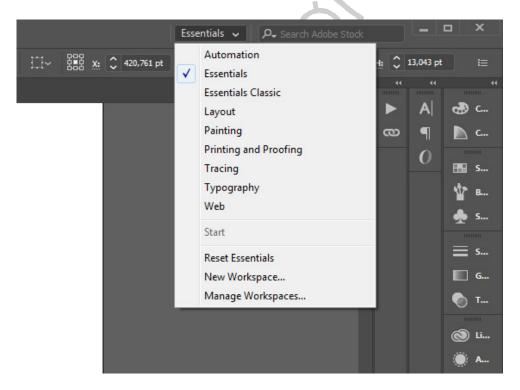
Bez obzira na to koji je panel aktivan, kroz desni klik na njega, na dnu će uvek biti dostupne dve komande:

Close – skrivanje trenutno aktivnog panela (uvek ga možete vratiti nazad iz padajućeg menija Windows) i

Close Tab Group – skrivanje čitave grupe panela.

Workspace - Predefinisani izgledi radnog prostora

Na osnovu svega što ste do sada naučili, svesni ste da vrlo lako možete organizovati radni prostor, čak i sa većim brojem otvorenih i minimizovanih panela, ali s obzirom na to da vam je u radu potreban što veći radni prostor zbog bolje preglednosti, često se dešava da vam svaki novi nivo usidrenih panela ili paneli koje trenutno ne koristite u radu samo smetaju. I na to su mislili autori programa, zbog čega je kreirana opcija **Workspace**, čiji meni možete naći u vrhu padajućeg menija Windows. Takođe, isti meni možete naći sa desne strane Menu bara.

Slika 3.5. Workspace Menu

Workspace meni vam nudi predefinisane izglede radnog prostora, koje su autori nazivali po potrebama.

Essentials je osnovni i uglavnom najčešće korišćeni izgled radnog prostora.

Ukoliko aktivirate jedan od ponuđenih radnih prostora – uzećemo Essentials za primer – moći ćete dodatno da ga prilagodite svojim potrebama. Svaki put kada pokrenete Illustrator, radni prostor Essentials će izgledati upravo tako, sve dok ne pokrenete komandu **Reset Workspace**. Ukoliko pređete na neki drugi predefinisani radni prostor i ponovo se vratite na Essentials, takođe će biti zapamćene eventualne izmene do pokretanja komande Reset Workspace.

Kreiranje novog radnog prostora

Iako ste u mogućnosti da u okviru postojećih predefinisanih radnih prostora vršite izmene koje će biti sačuvane, mnogo bolja opcija jeste da sačuvate izgled radnog prostora koji vam odgovara kao novi predefinisani workspace, koji će kao takav uvek biti prikazan u Workspace meniju.

Kada postavite sve panele na željenu poziciju, pokrenite komandu New Workspace... (Windows>Workspace>New Workspace...). Otvorićete novi prozor u okviru kojeg možete imenovati svoj radni prostor, a pored toga imate mogućnost da sačuvate i izmene Keyboard shortcuts i Menus.

Nakon toga ćete imenovani radni prostor uvek moći da pokrenete iz menija Workspace. Ispod komande New Workspace nalazi se komanda Delete Workspace, koja vam omogućava da izbrišete sačuvani radni prostor.

Jedan od ponuđenih radnih prostora je What's New. Ovaj radni prostor vam može biti veoma koristan kada pređete na novu verziju, s obzirom na to da se tada u prvom nivou sa desne strane prikažu paneli koji su pretrpeli određene promene, kao i paneli koji su novina.

Pitanje

Koji je osnovni i uglavnom najčešće korišćeni izgled radnog prostora?

- Layout
- Essentials
- Tracing

Objašnjenje:

Essentials je predefinisani, osnovni izgled radnog prostora, koji se najčešće i koristi.

Sažetak

- Paneli su prozori koji u sebi nose razne opcije.
- Svi paneli se nalaze u padajućem meniju Windows.
- Paneli se mogu grupisati, mogu se usidriti oko radnog prostora, a kao takvi mogu se i minimizovati u ikonice.
- Postoje predefinisani izgledi koje možete menjati u skladu sa potrebama, a potom i resetovati na izvorno stanje, komandom Reset Workspace.
- Različite izglede radnog prostora možete sačuvati kao novi Workspace, a potom i obrisati.